På Venstres landsmøde i Århus i 1958 blev der vedtaget en udtalelse, hvor landsmødet udtrykte ønske om, at der blev optaget realitetsforhandlinger med Fællesmarkedslandene. Siden da har landsmøde efter landsmøde bekræftet Venstres klare holdning over for Danmarks deltagelse i et udvidet europæisk samarbejde. Venstre høstede kritik for sin markedspolitik, også af partier, der efterhånden indså nødvendigheden af, at Danmark kom med i EF. Det er også muligt, at Venstre satte noget til på grund af mistænkeliggørelsen af Venstres markedspolitik, men Venstre holdt fast ved sit standpunkt. Fjorten år skulle der gå, før Venstres ønske blev opfyldt. Gennem de mange år har tusinder af Venstres folk gjort et energisk arbejde for at oplyse om nødvendigheden af, at Danmark kom med i de europæiske fællesskaber. Ikke mindst i de seneste måneder er der gjort en meget stor indsats. Næppe noget parti har gjort et større arbejde under EF-kampagnen for at sikre et dansk ja end Venstre, men heller ingen var vel nærmere til det. Også på den baggrund var afstemningsresultatet glædeligt, og jeg synes nok, at vi har lov til i særlig grad at betegne det som en sejr for de synspunkter, som Venstre har virket for gennem de 14 år.

En udfordring og en chance

Danmarks Ja til Europa betyder ikke, at Danmarks problemer nu er løst, og at vi blot ved at flyde stille med strømmen når til
de paradisiske kyster. Det har vi nu heller aldrig prøvet at bilde nogen ind. Vort ja er på en gang en vældig udfordring og en vældig chance. Vi får i et samarbejde med frie europæiske folk en mulighed for at skabe økonomiske fremskridt til gavn for alle og til sikring af vor sociale standard. Vi er med i et omfattende fællesskab, hvis mål er afspænding og fred. Vi kan i samarbejde med de europæiske lande løse en række store problemer, som det enkelte land ikke kan løse. Jeg kan blot nævne forureningsproblemet. Vi er med i det dynamiske europæiske fællesskab, hvor udviklingen sker. Vi er ikke sat udenfor.

Samarbejde

EF-sagen har betydet så meget politisk for Venstre, at jeg har fundet det helt naturligt, at jeg ved åbningen af vort landsmøde gav udtryk for glæde over afstemningsresultatet.

Vi glæder os, men vi hoverer ikke. Vi har fået et meget klart afstemningsresultat, men det ændrer intet ved den kendsgerning, at en trediedel af vælgerne ikke ønskede

Danmark med i EF. Selv om vi har været uenige med dem, må vi respektere deres standpunkt, ligesom vi må tro, at de vil respektere det standpunkt, som 2/3 af Danmarks vælgere gav udtryk for.
EF-sagen er nu afgjort. Vi har på god demokratisk vis delt os efter anskuelser uanset partitilhørsforhold i månederne op til afstemningen. Efter at afgørelsen er truffet, bør vi også på god demokratisk vis række hånden ud til samarbejde. Det vil tjene alle parter bedst.
Folketingsvalget
Siden vi sidst holdt landsmøde har der været kaldt på vælgerne to gange. Den ene gang var ved afstemningen om EF. Den anden var ved valget i september sidste år. Folketingsvalget blev en skuffelse for regeringens partier. Der havae været en rimelig grund til, at vælgerne havde ønsket VKR- regeringens fortsættelse. Når det ikke skete, skyldtes det ikke mindst, at mange ikke-socialistiske vælgere ville straffe deres parti, fordi det ikke havde ført en tilstrækkelig fast politik. Derved skaffede de landet en socialistisk regering. I dag har vi en socialdemokratisk regering båret oppe af SF'ere og en grønlænder. Jeg kritiserer ikke hverken SF'erne eller grønlænderen for, at ae ønsker at støtte en socialdemokratisk regering. Det er de i deres gode ret til. På et yderst spinkelt flertal skal den nye statsminister nu prøve at klare opgaverne.
Vi kan kun ønske ham lykke til. Venstres holdning til regeringen er ganske klar. Vi erkender, at der er et socialistisk flertal i folketinget. Ønsker regeringen at bygge sin politik på dette flertal, er Venstre nødt til at markere sin stilling som opposition. Venstre vil ikke et samarbejde for samarbejdets skyld. Regeringen skal ikke vente, at vi går med i et samarbejde, der reelt betyder, at vi skal tilslutte os regeringens syns-punkter. Men hvis regeringen ønsker at tage rimeligt hensyn til vore synspunkter, er Venstre nu som altid klar til at prøve samarbejdets muligheder.
Der er så mange, der taler om, at nu skal vi have valg. Det så Venstre naturligvis gerne, men det ligger ikke i Venstres magt at fremkalde et valg i den nuværende situation. Derfor vil vi hellere bruge tiaen på at tale om opgaverne, der skal løses. Det er det, vi vil gøre på Christiansborg, det er det, vi vil gøre på dette landsmøde.
VKR - alternativet.
Det var en regering og tre partier, der gik til valg for godt et år siden. Det VKR-begreb, som Venstre gennem år har arbejdet for at skabe, blev virkeliggjort af den tidligere regering. Men samtidig stod det klart, at det drejer sig om et samarbejde mellem tre

selvstændige partier, og det var tre selvstændige partier, der gik til valg.
Et samarbejde som VKR-samarbejdet stiller store krav til de enkelte partier og til partiernes politikere. Også krav om selvdisciplin. hvis V og K oc R vil gøre det liberale Danmark en tjeneste, bør de klart fastholde VKR-alternativet, og det tror jeg, de fortsat vil gøre. For Venstre er der ingen tvivl. Vi havde op gennem tresserne to store politiske mål: et dansk medlemsskab af LF og dannelsen af en VKR-regering. Begge dele blev nået. For VKR-regeringen kom der desværre en midlertidig afbrydelse ved valget sidste år. hvis vi bærer os fornuftigt ad, vil det næste valg give os en ny VKR-regering. Venstre vil i hvert fald arbejde for det. Jeg tror, at også K og R ser en VKR-regering som det eneste - og det helt naturlige - alternativ til den nuværende politiske tilstand.
Selv om det er Socialdemokratiet, der har regeringsmagten, er Socialdemokratiet i dag et parti i store vanskeligheder. De værste er måske ikke dem, man møder på regeringsplan, men dem, partiet møder på de danske arbejdspladser.
Socialdemokratiet har ikke længere det hold på de danske arbejdspladser, som partiet traditionelt har haft i årtier.
På denne baggrund skal man også se valget af partiets nye leder - og på den baggrund skal man utvivlsomt også betragte regeringens politik.
Venstre
For oppositionen er det afgørende at fastholde regeringsalternativet og samtidig at gøre dagens politiske gerning.
Selv om VKR-partierne har arbejdet sammen gennem en regeringsperiode, er de tre partier stadig sig selv. Venstre er ikke mindre Venstre end før valget i 1968. Det vil vi vise ved dette landsmøde, det vil vi vise i folketingssalen. Vi vil føre vore synspunkter frem, så vælgerne ved, hvad Venstre står for. Vi vil skabe et konstruktivt modstykke til den nuværende regerings politik. Vi vil være os selv også i den kommende tid. Men samtidig skal vælgerne ikke være i tvivl om, at Venstre holder sig væk fra politiske placeringskunster, der kun kan skabe forvirring og virke skadeligt. Venstre sigter på at fastholde den liberale regeringsmulighed. Vi tror, den sikres bedst gennem et styrket Venstre, og det vil vi søge at skabe baggrunden for.